

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 1Csp/25/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8219201036
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Hanuščaková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2020:8219201036.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudkyňou Mgr. Ivanou Hanuščakovou v právnej veci žalobcu Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., Bajkalská 30,829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004, proti žalovaným X. P. A., N.. X.X.XXXX, A. R. XXX P. X. F. A., N.. X.X.XXXX, A. R. XXX, o zaplatenie 6.427,01 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaní v 1. a 2. rade sú p o v i n n í spoločne a nerozdielne žalobcovi zaplatiť 6.107,65 eur s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne od 22.2.2019 do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

Žalobcovi priznáva voči žalovaným nárok na náhradu trov konania podľa pomeru úspechu vo veci a to vo výške 79,92 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník, ktoré sú povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 22.5.2019 domáhal proti žalovaným spoločne a nerozdielne zaplatenia sumy 6.427,01 eur s 6,59 % p. a. úrokom za úver zo sumy 6.075,39 eur od 22.2.2019 do zaplatenia a 8 % p. a. úrokom z omeškania zo sumy 6.427,01 eur od 22.2.2019 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. 2914821 7 01 bola so žalovaným I. a II. uzatvorená Zmluva o úvere č. 2914821 7 01 zo dňa 07.12.2012, v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovanému I. medziúver vo výške 6.500,- eur. Dňa 13.12.2012 bola vyplatená suma vo výške 2.355,17 eur a dňa 28.12.2012 suma vo výške 4.044,83 eur. Žalobca poskytol celkovú sumu vo výške 6.500,- eur, a to v súlade s čl. VIII. bod 8.1. zmluvy o úvere, podľa ktorého sa poplatok za spracovanie medziúveru vo výške 100,- eur (čl. VIII. bod 8.1. zmluvy o úvere v spojení s čl. II. bod 9.2. Sadzobníka poplatkov pre fyzické osoby platného od 3. septembra 2012 vrátane, ktorý tvorí prílohu zmluvy o úvere) zúčtuje pri prvom čerpaní peňažných prostriedkov úveru tak, že celková suma poukazovaných peňažných prostriedkov úveru bude znížená o výšku tohto poplatku (2.355,17 eur + 4.044,83 eur + 100,- EUR = 6.500,- eur). Vyplatené čiastky sa úročili odo dňa ich vyplatenia 6,59 % p. a. úrokom z medziúveru dojednaným v čl. I. zmluvy o úvere a čl. V. bod 5.1. zmluvy o úvere. V zmysle čl. V. bod 5.3 a 5.6 žalovaní sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky z medziúveru mesačnou splátkou vo výške 35,70 eur splatnou do 15. dňa v mesiaci, ktorá bola v zmysle čl. V. bod 5.3 zmluvy o úvere, započítaná na dohodnuté 6,59 % p. a. úroky medziúveru, a to najprv na najstaršie splatné úroky. Do pridelenia cieľovej sumy sa žalovaní ďalej zaviazali vkladat' na účet stavebného sporenia pravidelné mesačné vklady vo výške 9,91 eur a to v súlade s čl. I. a čl. V. bod 5.3. zmluvy o úvere. Žalovaný I. prehlásil a svojim podpisom potvrdil prijatie do poistenia ako poistená osoba (čl. VI. zmluvy o úvere a Žiadosť o úver s poistením podľa sadzby poistenia typ A zo

dňa 16.11.2012). Žalovaní sa zároveň zaviazali platiť poplatok za poistenie pravidelnými mesačnými platbami vo výške 2,60 eur splatnými do 15. dňa v mesiaci v zmysle čl. V. bod 5.3. zmluvy o úvere. V zmysle čl. V. bod 5.2. zmluvy o úvere žalovaní I. a II. sa zaviazali poukazovať splátky úveru výhradne na konto sporenia č. 2914821 7 01. Žalobca preto po pripísaní vkladu na konto sporenia č. 2914821 7 01 tento v plnej výške preúčtoval na konto medziúveru č. 2914821 4 02 a po zaplatení dlžného úroku z medziúveru sa prevyšujúca suma preúčtovala ako vklad na konto stavebného sporenia na úhradu poplatku za poistenie a dlžného vkladu na konto sporenia. Od júla 2014 žalobca začal účtovať poplatok za poistenie na konto medziúveru, preto po pripísaní vkladu na konto sporenia č. 2914821 7 01 tento v plnej výške preúčtoval na konto medziúveru č. 2914821 4 02 a po zaplatení dlžného úroku z medziúveru a poplatku za poistenie sa prevyšujúca suma preúčtovala ako vklad na konto stavebného sporenia na úhradu dlžného vkladu na konto sporenia. Následne od decembra 2014 žalobca po prijatí vkladu na konto stavebného sporenia preúčtoval priamo z konta stavebného sporenia na konto medziúveru už len prislúchajúcu časť vkladu rovnajúcu sa dlžným úrokom z medziúveru a poplatku za poistenie (Vo výpise z účtu zosplatneného medziúveru a účtu konta stavebného sporenia tieto preúčtovania predstavujú vklady zo zápornou hodnotou). Žalovaní I. a II. porušili zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestali riadne a včas splácať. Listom zo dňa 10.12.2018 preto žalobca vyzval žalovaného I. a II. na doplatenie omeškaných splátok, pričom ich zároveň upozornil, že v prípade ak omeškané splátky nebudú doplatené, žalobca bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Nakoľko omeškané splátky neboli doplatené a žalovaní I. a II. ostávali v omeškaní s platením splátok medziúveru po dobu dlhšiu ako tri mesiace, žalobca dňa 21.02.2019 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom v súlade s čl. IX. bod 9.3. zmluvy o úvere. Žalobca, ako stavebná sporiteľňa, poskytuje svojim klientom produkt stavebného sporenia, pričom po pridelení cieľovej sumy, t. j. po niekoľkých rokoch sporenia a splnení určitých podmienok, vznikne klientovi nárok na výhodný stavebný úver. Pokiaľ však má klient záujem získať peňažné prostriedky skôr ako mu vznikne nárok na stavebný úver, má možnosť využiť tzv. medziúver. Vo fáze medziúveru má dlžník dva oddelené účty (účet medziúveru č. 2914821 4 02 a účet stavebného sporenia č. 2914821 7 01), pričom na účet medziúveru platí úroky z poskytnutej sumy a na účet stavebného sporenia poukazuje vklady a v prospech tohto účtu sa mu pripisujú kreditné úroky z vkladov aj štátna prémie. Ide tu teda o veľmi špecifický produkt, kedy na jednej strane v medziobdobí (do pridelenia cieľovej sumy, t. j. do splnenia nároku na stavebný úver) dlžník spláca na účte medziúveru úroky, ale na druhej strane vklady a štátna prémie zúročené o kreditné úroky (dojednané vo výške 1,75 % p. a. v zmysle čl. I. a čl. V. bod 5.8. zmluvy o úvere) poukazované na účet stavebného sporenia mu v konečnom dôsledku ponížia nesplatenú časť medziúveru ku dňu pridelenia cieľovej sumy a medziúver sa zmení na stavebný úver. Dohoda o tomto spôsobe splácania medziúveru sa týka hlavného predmetu plnenia zmluvy o úvere. V prípade, keď medziúver nie je riadne splácaný a žalobca pristúpi k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, dochádza k spojeniu oboch účtov a prostriedky na účte stavebného sporenia sú započítané na úhradu nesplatených medziúveru. Tak tomu bolo aj v prípade žalovaného, keď ním nasporená suma 424,61 eur v deň zosplatnenia úveru znížila nesplatenú časť medziúveru 6.500,- eur na 6.075,39 eur (vo Výpise z účtu medziúveru ide o položku označenú ako „Čiastočné vyrovnanie medziúveru“). Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, žalobca teda v súlade s čl. X bod 10.24. zmluvy o úvere zúčtoval nasporenú sumu vo výške 424,61 eur so sumou poskytnutého medziúveru vo výške 6.500,- eur, čo predstavuje po započítaní sumu 6.075,39 EUR (istina medziúveru). Dlžná suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru predstavuje sumu vo výške 6.427,01 eur, pričom pozostáva z : istiny vo výške 6.075,39 eur (rozdiel sumy poskytnutého medziúveru vo výške 6.500,- eur a nasporenej sumy vo výške 424,61 eur); nezaplatených 6,59 % p. a. úrokov za úver vo výške 323,02 eur; nezaplateného poistného vo výške 28,60 eur za mesiace apríl 2018 až február 2019 (t.j. 11mesiacov x 2,60 eur = 28.60 eur). Žalobca si v zmysle listu o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 21.2.2019 uplatnil ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti dlžnú sumu vo výške 6.547,01 eur. Rozdiel dlžnej sumy ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle listu zo dňa 21.02.2019 vo 5/6 výške 6.547,01 eur a vyššie v žalobe uvedenej sumy vo výške 6.427,01 eur predstavujú neuhradené poplatky za upomienky vo výške 120,- eur (6.547,01 eur - 120,- eur = 6.427,01 eur). Žalovaní tieto poplatky nikdy neuhradili. Prvá stavebná sporiteľňa, a. s. po zosplatnení úveru v prospech žalovaných (spotrebiteľov) trvalo upustila od akéhokoľvek vymáhania týchto poplatkov za upomienky, preto uvedené poplatky nie sú uplatňované žalobou a boli natrvalo vystornované z bankového systému. Požadovaním predčasného splatenia úveru zmluva o úvere nezaniká, žalobca preto naďalej úročí aktuálnu istinu medziúveru (ku dňu 21.02.2019 vo výške 6.075,39 eur) dohodnutým úrokom za úver vo výške 6,59 % p. a. a zároveň zostatok dlhu ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti (ku dňu 21.02.2019 vo výške 6.427,01 eur) úrokom z omeškania vo výške 8,00 % p. a. (čl. IX. bod 9.3. zmluvy o úvere).

2. Žalovaní sa k žalobe písomne nevyjadrili.

3. Na pojednávanie nariadené na deň 12.2.2020 sa nedostavil žalobca, ktorý svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil, o odročenie pojednávania nežiadal, žalovaný v 1. rade, ktorý svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil, nežiadal o odročenie pojednávania a žalovaná v 2. rade, ktorá svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnila, ani nežiadala o odročenie pojednávania. Preto súd v súlade s ustanovením § 180 CSP vec prejednal v ich neprítomnosti s prihliadnutím na obsah spisu a dosiaľ vykonané dokazovanie.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením vyjadreniami strán, oboznámením listinných dôkazov tak ako boli oboznamované na pojednávaniach (návrhom na začatie konania s prílohami -zmluvami, výpismi z účtu, výzvami, oznámeniami zosplatenia úveru a doručenkami) a zistil tento skutkový stav:

5. Žalovaní ako dlžníci (žalovaný v 1. rade označený ako dlžník, žalovaná v 2. rade ako spoludlžník) so žalobcom uzatvorili Zmluvu o úvere č. 2914821 7 01 dňa 7.12.2012, predmetom ktorej bolo poskytnutie medziúveru vo výške 6.500,- eur, s tým, že po splnení podmienok (zmluvných aj z VPSS) sa medziúver zúčtuje s nasparenou sumou na účte stavebného sporenia, čím sa medziúver zmení na stavebný úver pod číslom 2914821701/5900 vo výške cca 4.464,78 eur. Druh úveru - medziúver, spotrebiteľský na dobu určitú, suma 6.500,- eur, výška mesačného vkladu na účet stavebného sporenia 9,91 eur, výška úrokovej sadzby vkladov na účet stavebného sporenia 1,75 % p.a., počiatočný vklad 0 %, splatnosť vkladov k 15. dňu v mesiaci, počet mesačných vkladov do pridelenia CS : 234, úroky z omeškania 5 %, úroková sadzba medziúveru 6,59 % p.a., výška mesačnej splátky úrokov z medziúveru 38,30 eur, splatnosť 15. deň, počet splátok úrokov z medziúveru do pridelenia cieľovej sumy 234, úroková sadzba úroku z omeškania podľa predpisov občianskeho práva, výška stavebného úveru po pridelení CS 4.464,78 eur, úroková sadzba 4,75 % p.a., výška mesačnej splátky s úrokmi a poistením 48,21 eur, splatnosť 15. deň, počet splátok istiny a úrokov 127, úroková sadzba úroku z omeškania podľa predpisov občianskeho práva, doba trvania 30,08 rokov, konečná splatnosť 15.1.2043, RPNM stavebného úveru 6,58 % p.a., medziúveru 7,74 % p.a., priemerná hodnota RPNM 20,15 %, celková výška medziúveru 6.500,- eur, celková čiastka, ktorú má dlžník zaplatiť na medziúvere 17.390,19 eur.

Podľa čl. III Zmluvy : Účel úveru - Účelom tohto úveru v súlade so zák. č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v platnom znení je: modernizácia a obnova bytu, rodinného domu vrátane súvisiacich drobných stavieb, bytového domu alebo na udržiavacie práce na nich. Dlžník je dohodnutým účelom viazaný, t. j. úver sa zaväzuje použiť výlučne na financovanie bytových potrieb a potrieb súvisiacich s bývaním na území Slovenskej republiky. Dlžník sa súčasne zaväzuje použiť celú cieľovú sumu na stavebný účel, na realizáciu ktorého sa poskytuje.

Podľa Bodu 5.2-5.7 Zmluvy : Dlžník sa zaväzuje splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami jednou sumou vo výške 48,21 eur. Do pridelenia cieľovej sumy predstavujú sumu vo výške 48,21 eur uvedenú v bode 5.2. vklady na účet sporenia vo výške 9,91 eur a úroky z medziúveru vo výške 35,70 eur, poplatok za poistenie typu A v sume 2,60 eur, pričom sa uspokojia v nasledovnom poradí : úroky z medziúveru, poistenie a vklady. Po pridelení cieľovej sumy bude suma podľa bodu 5.2. predstavovať splátku stavebného úveru vrátane úroku vo výške 45,61 eur poplatok za poistenie typu A v sume 2,60 eur. Prvá splátka je splatná 15 deň mesiaca nasledujúceho po uzatvorení tejto úverovej zmluvy. Ďalšie splátky sú splatné 15. deň každého mesiaca. Dlžník je oprávnený poukázať kedykoľvek mimoriadne splátky.

Podľa čl. VIII : Poplatky za vedenie účtu - mesačne a ďalšie, aj podľa Sadzobníka upravené v čl. VIII zmluvy (najmä : spracovanie úveru zúčtované pri prvom čerpaní peňažných prostriedkov, celková suma bude ponížená o sumu poplatku; poplatok za vedenie účtu; poplatky podľa Sadzobníka pri neplnení povinností a ďalšie).

Podľa čl. IX - omeškanie s plnením - nárok na úroky z omeškania, mimoriadne splatnosť úveru a pod. :

9.1. Ak je dlžník v omeškaní so splátkou povinného mesačného vkladu na zmluvu o stavebnom sporení, má veriteľ právo účtovať si 5 % p. a. úrok z omeškania zo zameškaných platieb.

9.2. Ak je dlžník v omeškaní so splátkou úveru, resp. splátkou úrokov z medziúveru má veriteľ právo účtovať si zo zameškaných splátok úroky z omeškania maximálne vo výške ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

9.3. V prípade omeškania dlžníka s viac ako dvomi splátkami alebo jednou splátkou po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, resp. z iných dôvodov uvedených v čl. X. tejto zmluvy, je veriteľ oprávnený požadovať zaplatenie celého zostatku dlhu pred dohodnutou dobou splatnosti. V týchto prípadoch má veriteľ právo

účtovať si úrok z omeškania maximálne vo výške ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva a to až do úplného zaplatenia z celého zostatku dlhu. Zmluvné strany sa dohodli, že ak sa celý zostatok dlhu stane splatným je veriteľ oprávnený uspokojovať zostatok dlhu v poradí: istina, úroky, úroky z omeškania, poplatky.

9.5. V prípade porušenia ktorejkoľvek povinnosti tejto zmluvy dlžníkom najmä nesplácania úveru riadne a včas bude mať toto porušenie negatívne následky pre dlžníka a zakladá veriteľovi právo nielen na okamžité splatenie úveru, sankčné úroky ale aj na prípadné poplatky z omeškania a iné poplatky, ďalej právne a iné následky napr. postúpenie pohľadávky, možnosť exekúcie, dražby, zaradenie do zoznamu neplatičov, zhoršenie prístupu k ďalším úverom a pod..

Podmienky odstúpenia od zmluvy sú upravené v čl. X Zmluvy.

Právny vzťah medzi zmluvnými stranami sa riadi právnym poriadkom SR, najmä zák. číslo 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v platnom znení, Obchodným zákonníkom číslo 513/1991 Zb., Občianskym zákonníkom číslo 40/1964 Zb., zák. číslo 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v platnom znení a Všeobecnými podmienkami, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy a ktoré obdržal spolu so zmluvou a s obsahom ktorých súhlasí.

Zmluva podpísaná žalobcom a žalovanými.

6. Výzvou zo dňa 10.12.2018 boli žalovaní vyzvaní na plnenie omeškaných splátok úveru v sume 268,16 eur v lehote do 27.12.2018 s tým, že v prípade neplnenia dlhu žalobca pristúpi k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti celého dlhu. Zásielka im bola doručená dňa 13.12.2018.

7. Keďže záväzok vyplývajúci zo zmluvy o úvere nebol dlžníkmi uhrádzaný riadne a včas v splátkach mesačne, aj napriek dodatočne poskytnutej lehote, žalobca ku dňu 21.2.2019 vyhlásil úver za mimoriadne splatný s prísl. podľa ust. zmluvy a VPSS. Dĺžná suma je 6.547,01 eur. Zároveň žiadal o okamžité vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov. Zásielka bola žalovaným doručená dňa 26.2.2019.

8. Z predloženého výpisu z účtu žalovaných z medziúveru vyplýva výška úveru spolu s poplatkom v sume 6.500,- eur (výplata súm : 2.355,17 eur dňa 13.12.2012 + 4.044,83 eur dňa 28.12.2012 a suma 100,- eur započítaná ako poplatok za spracovanie úveru dňa 13.12.2012). Prehľad obsahuje aj vklady žalovaných, za počítanie na úroky, poistenie, poplatky za vedenie účtu vo výške 58,- eur. Preúčtovaná suma 424,61 eur z medziúveru dňa 21.2.2019. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti nastalo dňa 21.2.2019, celková dĺžná suma k 21.2.2019 činí 6.427,01 eur, z toho istina 6.075,39 eur, nezaplatené poistné 28,60 eur, nezaplatené úroky 323,02 eur.

9. Súdu predložený aj výpis z účtu stavebného úveru, kde bolo preúčtovaných 424,61 eur (nasporená suma k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru dňa 21.2.2019) na účet medziúveru. Výpis obsahuje vklady žalovaných, daň zrážkou, úroky - sporenie, poistenie; poplatky za upomienky (v sume 60,- eur), za uzatvorenie zmluvy (v sume 20,- eur); poplatok za vedenie účtu (2 eur/ 0,99 eur / 1,59 eur mesačne po odpočítaní zliav spolu v sume 81,36 eur); sumy na exekúciu spolu 585,54 eur.

10. Súdu boli predložené VP stavebného sporenia pre fyzické osoby (prehľad pojmov, podmienky vzniku právneho vzťahu, spôsob uzavretia zmluvy, úroky, štátna prémie, poplatky, cieľová suma a pod.) .

11. Súdu boli predložené aj žiadosť o úver s poistením typu A, Sadzobník poplatkov pre fyzické osoby a čl. 13-18).

12. Z výpisu z OR žalobcu vyplýva oi., že v jeho predmete podnikania je poskytovanie úverov stavebným sporiteľom, poskytovanie úverov mimo fondu stavebného sporenia na stavebné účely, vybavenie domácnosti a pod..

13. Podľa § 3 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Odkaz na § 52 až 54 Občianskeho zákonníka.

14. Podľa ustanovenia § 497 ods. 1 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

15. Podľa § 499 Obchodného zákonníka, za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

16. Podľa § 502 ods.1 veta prvá Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

17. Ustanovenia Obchodného zákonníka, v rámci ktorých je zmluva o úvere považovaná za tzv. „absolútny obchod“, však v čase vzniku daného záväzkového vzťahu neobsahovali špeciálne ustanovenia týkajúce sa ochrany spotrebiteľa, ktoré aj vo vzťahu k Obchodnému zákonníku pôsobia ako lex specialis. Preto bolo potrebné riadiť sa všeobecnou právnou úpravou.

18. Zákonom č. 150/2004 Z. z., ktorým sa novelizoval Občiansky zákonník, bola prebratá smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 095, 21/4/1993, str. 29-34).

19. Túto smernicu je nevyhnutné podľa názoru súdu využívať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv. Toto stanovisko je podporené aj rozsudkom Európskeho súdneho dvora z 27.06.2000 v spojených prípadoch C-240/98, C-241/98, C-242/98, C-243/98 a C-244/98, Océano Grupo Editorial SA proti Roció Murciano Quintero und Salvat Editores SA proti José M. Sánchez Alcón Prades, José Luis Copano Badillo, Mohammed Berroane a Emilio Vinas Feliú, v ktorom sa konštatuje, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť neprimerané podmienky z úradnej povinnosti. Právomoc súdu stanoviť z úradnej povinnosti, či je podmienka nečestná, znamená vytvoriť vhodné prostriedky. Znamená to dosiahnuť výsledok sledovaný čl. 6 Smernice, konkrétne chrániť spotrebiteľa pred záväzkom voči nečestnej podmienke a dosiahnuť zámer čl. 7 Smernice. Tieto opatrenia môžu pôsobiť ako odstrašujúci prostriedok a predchádzať nečestným zmluvným podmienkam.

20. Podľa ust. čl. 3 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

21. Podľa ust. čl. 3 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vnesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

22. Podľa ust. čl. 3 ods. 3 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

23. Podľa ust. čl. 5 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, v prípade zmlúv, kde sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované v jednoduchom zrozumiteľnom jazyku. Kde existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má interpretácia priaznivejšia pre spotrebiteľa. Toto pravidlo interpretácie neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7 (2).

24. Podľa ust. čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

25. Podľa ust. čl. 7 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a súťažiacich existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

26. Podľa § 52 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

27. Podľa § 53 ods. 1 - 5, ods. 9, 12 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku,
- l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
- m) v prípade čiastočného alebo úplného nesplnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
- n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
- o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,
- p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
- r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

(5) Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

(9) Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

(10) Neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

28. Podľa § 54 ods. 1, 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

29. Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

30. Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

31. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. (účinné znenie k 31.1.2013) výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky²⁾ platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

32. Podľa § 1 ods. 3 písm. d) zák. č. 129/2010 Z.z. spotrebiteľským úverom nie sú úver, ktorého účelom je nadobudnutie alebo zachovanie vlastníckych práv k nehnuteľnosti alebo výstavba nehnuteľnosti.

33. Podľa § 7 zák. č. 310/1992 Z. o stavebnom sporení stavebné sporenie vykonáva stavebná sporiteľňa na základe ňou vydaných zásad schválených Národnou bankou Slovenska po dohode s ministerstvom, ktoré musia obsahovať najmä

- a) druhy stavebného sporenia a podmienky uzatvárania zmlúv o stavebnom sporení a zmlúv o stavebnom úvere,
- b) zloženie fondu stavebného sporenia, postup a lehoty pri poskytovaní stavebného úveru, podmienky a predpoklady poskytnutia stavebného úveru,
- c) postup a lehoty pri usporiadaní vkladov zo zrušených zmlúv o stavebnom sporení,
- d) spôsob ochrany stavebného sporiteľa pri odobratí bankového povolenia alebo pri zániku bankového povolenia stavebnej sporiteľni podľa osobitného predpisu,^{3b)}
- e) podmienky poskytovania stavebných úverov v prípadoch uvedených v § 12 ods. 2 písm. a),
- f) bližšiu špecifikáciu stavebných účelov uvedených v § 11 ods. 1,
- g) spôsob a lehoty preukazovania použitia prostriedkov získaných stavebným sporením na stavebné účely uvedené v § 11 ods. 1.

Zmluva o stavebnom sporení musí obsahovať

- a) identifikačné údaje o stavebnej sporiteľni a o stavebnom sporiteľovi najmenej v rozsahu údajov ustanovenom osobitnými predpismi,^{3c)}
- b) výšku dohodnutej sumy, na ktorú sa stavebné sporenie uzatvára (ďalej len „cieľová suma“), a podmienky, za ktorých môže byť zvýšená alebo znížená cieľová suma,
- c) výšku a časovú postupnosť vkladov stavebného sporiteľa,
- d) úrokové sadzby vkladov,
- e) podmienky a postup pri výplate vkladov,
- f) podmienky poskytnutia stavebného úveru po splnení podmienok stavebného sporenia vrátane podmienok poskytnutia stavebného úveru pri zvýšení alebo znížení cieľovej sumy, postup pri určení poradia poskytnutia stavebného úveru po splnení podmienok stavebného sporenia, ako aj podmienky a postup pri výplate vkladov,
- g) podmienky, za ktorých môžu byť práva zo zmluvy o stavebnom sporení rozdelené alebo zlúčené s právami z inej zmluvy o stavebnom sporení,
- h) podmienky, za ktorých možno vykonať prevod práv a povinností zo zmluvy o stavebnom sporení,
- i) podmienky, za ktorých možno odstúpiť od zmluvy o stavebnom sporení,

j) vyhlásenie stavebného sporiteľa o uplatnení alebo neuplatnení nároku na poskytnutie štátnej prémie v rámci tejto zmluvy.

Zmluva o stavebnom úvere musí obsahovať

a) identifikačné údaje o stavebnej sporiteľni a o stavebnom sporiteľovi najmenej v rozsahu údajov ustanovenom osobitnými predpismi, 3c)

b) úrokovú sadzbu stavebného úveru,

c) podmienky poskytnutia a splácania stavebného úveru,

d) spôsob zabezpečenia pohľadávok zo stavebného úveru,

e) podmienky, za ktorých možno vykonať prevod práv a povinností zo zmluvy o stavebnom úvere,

f) podmienky, za ktorých možno odstúpiť od zmluvy o stavebnom úvere.

Zmluvy o stavebnom sporení a zmluvy o stavebnom úvere môžu obsahovať aj ďalšie náležitosti dohodnuté medzi stavebnou sporiteľňou a stavebným sporiteľom.

S účinnosťou od 10.6.2013 v znení :

Podľa § 7 ods. 5 cit. zák. : Stavebnej sporiteľni sa zakazuje požadovať od stavebného sporiteľa, ktorý je fyzickou osobou-nepodnikateľom, alebo od inej fyzickej osoby-nepodnikateľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu stavebného úveru alebo iného úveru alebo účtu alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený takýto úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou úverového vzťahu; to neplatí, ak ide o účet podľa § 708 až 715 Obchodného zákonníka, osobitného zákona 3d) alebo osobitnú službu, ktorá nie je podmienkou úverového vzťahu a ktorej podmienkou poskytnutia je písomný súhlas stavebného sporiteľa, ktorý je fyzickou osobou-nepodnikateľom, alebo inej fyzickej osoby-nepodnikateľa .

Podľa § 13j cit. zák. (Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 10. júna 2013) : Zákaz podľa ustanovenia § 7 ods. 5 sa prvýkrát uplatní na úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu stavebného úveru alebo iného úveru alebo účtu alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený takýto úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou úverového vzťahu, splatnú po 9. júni 2013.

34. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že žalovaní ako dlžníci (žalovaný v 1. rade označený ako dlžník, žalovaná v 2. rade ako spoludlžník) so žalobcom uzatvorili Zmluvu o úvere č. 2914821 7 01 dňa 7.12.2012, predmetom ktorej bolo poskytnutie medziúveru vo výške 6.500,- eur, s tým, že po splnení podmienok (zmluvných aj z VPSS) sa medziúver zúčtuje s nasporenou sumou na účte stavebného sporenia, čím sa medziúver zmení na stavebný úver pod číslom 2914821701/5900 vo výške cca 4.464,78 eur, za podmienok uvedených v bode 5 odôvodnenia rozsudku.

35. Keďže úver nebol dlžníkmi splácaný riadne a včas, žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 21.2.2019. Dlžná suma podľa žalobcu k uvedenému dňu činí 6.427,01 eur (poníženej o sumu poplatkov za opomienky 120,- eur).

36. Súd vyhodnotil uzavretú Zmluvu vzhľadom na povahu účastníkov zmluvy a spôsobu uzavretia zmluvy, keď žalobca ako veriteľ je podnikateľský subjekt, ktorý na formulári a v pevne stanovených obchodných podmienkach určil obsah zmluvy, pričom druhá zmluvná strana - dlžník - zákazník (žalovaní) nemal možnosť obsah zmluvy ovplyvniť (čl. III VP - tlačivá vydaných sporiteľňou), ako spotrebiteľskú, na ktorú sa vzťahujú aj napriek zákonnej úprave úverovej zmluvy v Obchodnom zákonníku a v tomto prípade zák. č. 310/1992 Zb. (čo do náležitosti), všeobecné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách uvedené v Občianskom zákonníku v §§ 52-54 Občianskeho zákonníka zavedené zákonom č. 150/2004 Z.z., ktorý zmenil a doplnil Občiansky zákonník s účinnosťou od 1.4.2004 a zaviedol do nášho právneho poriadku inštitút tzv. spotrebiteľských zmlúv, a to v súlade s čl. 69 až 71 Asociačnej dohody, ktorá vstúpila do platnosti 1. februára 1995, a ktorou sa Slovenská republika zaviazala, že vyvinie úsilie na zabezpečenie postupnej zlučiteľnosti jej právnych predpisov s predpismi Európskej únie. Táto úprava nášho právneho poriadku bola nevyhnutná v súvislosti so vstupom Slovenska do EÚ v máji 2004 a zosúlaďovala náš právny poriadok s niektorými právnymi aktmi Európskych spoločenstiev a EÚ. Dovtedy obdobný typ zmluvy čiastočne upravoval zákon č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov ako tzv. typovú zmluvu, teraz zákon č. 250/2007 Z.z., v tomto prípade účinného aj v čase vzniku zmluvného vzťahu medzi účastníkmi konania. Tým pádom súd použil ustanovenia Občianskeho zákonníka nielen na právne posúdenie právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovanými a dlžníkom, ale aj na z toho vyplývajúce účinky omeškania, odstúpenia, ručenia a pod.. Pričom ako vyplýva z cit. zák. ust. OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona (myslí sa Občianskeho zákonníka) v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže

vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Zmluvy nesmú obsahovať dohody, ktoré by stavali spotrebiteľa do nevýhodnejšieho postavenia ako mu zákon priznáva a to s poukazom na ust. § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Rovnako nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Takýto výklad je podľa názoru súdu plne eurokonformný (t. j. výklad v súlade s komunitárnym právom). Preto je súd názoru, že je potrebné považovať záväzkovo právny vzťah vzniknutý medzi účastníkmi za občianskoprávny vzťah, nie vzťah obchodnoprávny. Aj keď samozrejme súd na posúdenie náležitosti zmluvy o úvere použil vyššie cit. ust. Obchodného zákonníka. Taktiež ustanovenia Obchodného zákonníka, v rámci ktorých je zmluva o úvere považovaná za tzv. „absolútny obchod“, však v čase vzniku daného záväzkového vzťahu neobsahovali špeciálne ustanovenia týkajúce sa ochrany spotrebiteľa (OZ), ktoré aj vo vzťahu k Obchodnému zákonníku pôsobia ako lex specialis. Keďže v danom prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu (spĺňa všetky podmienky, ktoré zmluvu určujú ako spotrebiteľskú) je treba aplikovať zákonné ustanovenie prijaté do Občianskeho zákonníka po 1.4.2004. Súd v tomto názore (ohľadne spotrebiteľskej zmluvy) podporuje aj ust. § 3 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa s odkazom na ust. OZ (§ 52 - 54). Vzhľadom na spotrebiteľský charakter úverovej zmluvy je potrebné posudzovať túto zmluvu aj z pohľadu kritérií obsiahnutých v § 52 a nasl. OZ v spojení so zákonom na ochranu spotrebiteľa. Na uvedenom názore súdu nezmení znenie zmluvy a to, že právny vzťah sa riadi právnym poriadkom SR, Obchodným zákonníkom, Občianskym zákonníkom, zák. č. 310/1992 Zb. a VP pre zmluvy o stavebnom sporení. Takéto dojednanie nemôže byť prijateľným pre rozpor s ust. OZ. S ohľadom na uvedené súdna prax preklenula aj užší výpočet spotrebiteľských zmlúv v OZ (v skoršom znení). Na podporu tejto argumentácie súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3M Cdo 12/2014 zo dňa 21.04.2015.

37. Problematika ochrany spotrebiteľa je inštitút, ktorý treba vnímať komplexne a ktorý sa dotýka viacerých typov zmlúv. Európska únia venuje ochrane spotrebiteľa mimoriadnu pozornosť. Vychádzajúc z európskej legislatívy aj zmluvy uzatvorené podľa iných zákonov ako Občiansky zákonník možno tiež považovať za spotrebiteľské napriek tomu, že ich zákon priamo ako spotrebiteľské neoznačuje. Spotrebiteľská zmluva nie je samostatným typom zmluvy (aj keď je v Občianskom zákonníku pomenovaná), ale možno ju označiť ako druh zmluvy, pre ktorú najmä Občiansky zákonník, ale aj iné právne predpisy ustanovujú osobitné podmienky a určujú, aké náležitosti zmluva musí obsahovať a naopak, ktoré v nej nesmú byť (neprijateľné podmienky) na ochranu tzv. slabšej zmluvnej strany.

38. Z ustálenej judikatúry Európskeho súdneho dvora je ochrana zavedená smernicou založená na myšlienke, že spotrebiteľ je v slabšej pozícii, a to vedie k tomu, že súhlasí s podmienkami pripravenými vopred druhou zmluvnou stranou bez toho, aby mohol ovplyvniť obsah týchto podmienok. Občiansky zákonník v § 52 v znení od 1.4.2004 vymedzuje zmluvné typy spotrebiteľských zmlúv len deklaratórne (išlo o užší výpočet ako je úprava v práve EÚ, aktuálna úprava v Občianskom zákonníku je už súladná s právom EÚ). Podľa čl. 6 ods. 1 Smernice 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, členské štáty EÚ zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosti stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Spoločným znakom tejto novej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou aj prípadného obmedzenia autonómie vôle. Z hľadiska posúdenia nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu.

39. Je nepochybné, že žalobca pri uzatváraní tejto zmluvy vystupoval ako dodávateľ a dlžníci vystupovali ako spotrebiteľia, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonali v rámci predmetu svojej

obchodnej alebo podnikateľskej činnosti /§ 52 Občianskeho zákonníka/ a že zmluva je typickou formulárovou zmluvou, pričom jej neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné podmienky (ďalej aj VP).

40. Vzhľadom k uvedenému súd podrobil vzniknutý záväzkovo právny vzťah medzi účastníkmi konania súdnej kontrole z hľadiska prijateľnosti dojednaní v kontexte spotrebiteľského práva a teda použil ust. Občianskeho zákonníka na posúdenie otázok týkajúcich sa zosplatnenia dlhu, či jeho účinkov, splnenia dlhu a pod..

41. Žalobca si uplatnil právo na zaplatenie sumy 6.427,01 eur s 6,59 % p. a. úrokom za úver zo sumy 6.075,39 eur od 22.2.2019 do zaplatenia a 8 % p. a. úrokom z omeškania zo sumy 6.427,01 eur od 22.2.2019 do zaplatenia.

42. Úver (medziúver) bol reálne poskytnutý v sume 6.400,- eur, rozdiel v sume 100,- eur bol započítaný na poplatok za spracovanie zmluvy.

43. Súd akceptuje úhrady žalovaných (vrátane úrokov a štátnych prímii, po odpočítaní daní a plnení na exekúciu) a ich započítavanie na istinu, úroky, poplatky za poistenie. Avšak súd je názoru, že v tomto prípade žalobcovi nepatria náklady na úver, ktoré označil ako poplatky za vedenie účtu (z úverového účtu 81,36 eur, z medziúveru 58 eur, spolu 139,36 eur), upomienky 60 eur (z úverového účtu, žalobcom tvrdená suma poplatkov 120 eur nebola zistená a nevyplýva ani z predložených dôkazov), poplatok za uzavretie zmluvy (z úverového účtu 20 eur, z medziúveru 100 eur, spolu 120,- eur), ktoré spolu činia sumu 319,36 eur (z medziúveru sumy 158,- eur + z úverového účtu 161,36 eur = 139,36 eur + 60,- eur + 120,- eur). Súd má zato, že jednak nebolo preukázané, že za takéto poplatky bolo poskytnuté nejaké protiplnenie spotrebiteľovi, ako aj vykonanie úkonov (napr. zasielanie upomienok a pod.), okrem výzvy a zosplatnenia úveru x zasielané obom žalovaným; a nepreukázal, či tieto poplatky zohľadňujú reálne náklady na vykonanie týchto len 4 úkonov (napr. poštovné vo výške 60 eur ?). Navyše súd tieto poplatky, ktoré neboli osobitne vyjednané (boli len súčasťou jednostranne žalobcom uvedené v zmluve, ktorá bola vopred predtlačená a spotrebiteľ do nej určite nemohol individuálne niečo dopisovať, vpisovať, či vyjednávať jej obsah, samozrejme okrem výšky žiadaného úveru a s tým spojených údajov o úhrade dlhu a dĺžke jeho splácania), s odkazom na Sadzobník a VP, považuje za neprijateľné, znevýhodňujúce žalovaných ako spotrebiteľov. Navyac takýto úkon nie je možné považovať za úkon v záujme žalovaných (spotrebiteľov), ale za úkon v záujme dodávateľa, a preto účtovanie poplatkov za tieto úkony spotrebiteľovi súd považuje za neprijateľné. O neprijateľnosti takýchto zmluvných dojednaní súdy už opakovane rozhodli, vrátane spôsobu započítavania úhrad žalovaných najprv na sankcie až následne na istinu. Takéto dojednania sú v rozpore so zákonom (OZ) a ust. zákonov na ochranu spotrebiteľa. Uvedené obdobie platí aj na zaplatený poplatok za spracovanie zmluvy v sume 100,- eur (rovnako tieto poplatky boli súdmi opakovane vyhlásené za neprijateľné), ktorá bola započítaná oproti úveru. Súd v tomto poukazuje aj na ust. § 7 ods. 5 zák. č. 310/1992 Zb. a teda nemožnosť požadovania týchto poplatkov od 9.6.2013 (k čomu následne dospel aj zákonodarca). Preto sumu 319,36 eur (z medziúveru + úveru na týchto poplatkoch) súd nemohol považovať za správne započítanú oproti plátbám žalovaných (pri účte stavebného úveru a medziúveru) a teda tieto mali byť preúčtované pri medziúvere a následne započítané k výslednej sume istiny a tým aj celkového dlhu žalovaných (istina 6.075,39 eur - 319,36 eur = 5.756,03 eur). Odplatom za poskytnutie úveru sú zákonné úroky (vyúčtované v sume 323,02 eur do dňa zosplatnenia úveru). Rovnako žalobcovi patrí dlh na poistnom 28,60 eur, keďže bolo dojednané poistenie typu A. Spolu teda patrí žalobcovi suma 6.107,65 eur (5.756,03 eur + 323,02 eur + 28,60 eur, resp. 6.427,01 eur - 319,36 eur).

44. V zmysle judikatúry súdov v prípade vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, patria veriteľovi len úroky z úveru do dňa jeho splatnosti (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co 190/2014, uznesenie NS SR sp. zn. 4 Obo 143/98). Po splatnosti úveru mu patria len úroky z omeškania. Navyac úroky ako príslušenstvo pohľadávky možno priznať len z istiny úveru, nie z poplatkov či už vyčíslených úrokov, ktoré samé o sebe predstavujú príslušenstvo pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 OZ. Vzhľadom k uvedenému nemožno žalobcovi priznať nárok na zaplatenie úroku vo výške 6,59 % p. a. úrokom za úver zo sumy 6.075,39 eur od 22.2.2019 do zaplatenia, teda po zosplatnení úveru.

45. S ohľadom na vyššie uvedené súd žalobcovi priznal nárok na zaplatenie sumy 6.107,65 eur, ktorá pozostáva : 1. z istiny v sume 5.756,03 eur (po započítaní sumy 319,36 eur ako neprijateľné poplatky), 2. úroku do mimoriadneho zosplatnenia úveru v sume 323,02 eur, 3. poistného v sume 28,60 eur.

46. Preto súd zaviazal žalovaných spoločne a nerozdielne na zaplataenie sumy 6.107,65 eur s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne od 22.2.2019 do zaplataenia, keďže sú v omeškani s jej zaplataením. Úroky z omeškania súd priznal dňom 22.2.2019, tak ako to žalobca žiadal, keďže v tom čase už boli žalovaní v omeškani s plnením dlhu po jeho mimoriadnom zosplatení. Žalovaní sú zaviazaní na plnenie spoločne a nerozdielne s poukazom na ust. § 145 OZ a § 511 OZ.

47. V prevyšujúcej časti súd vzhľadom na uvedené žalobu zamietol a neprihliadal na ďalšiu argumentáciu žalobcu uvedenú v žalobe. Z týchto dôvodov nepatria žalobcovi ďalšie uplatnené nároky (úroky, poplatky vrátane uplatneného príslušenstva z týchto nárokov, tak ako je vyššie odôvodnené).

48. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 odsek 1 CSP tak, že ich náhradu žalobcovi priznal podľa pomeru úspechu žalobcu vo veci voči žalovaným.

Žalobca sa domáhal zaplataenia sumy 6.427,01 eur s 6,59 % p. a. úrokom za úver zo sumy 6.075,39 eur od 22.2.2019 do zaplataenia a 8 % p. a. úrokom z omeškania zo sumy 6.427,01 eur od 22.2.2019 do zaplataenia, kapitalizovaných ku dňu vyhlásenia rozsudku, teda ku dňu 12.2.2020 v sume 891,97 eur (390,49 eur + 501,48 eur). Spolu uplatnený nárok žalobou ku dňu vyhlásenia rozsudku 7.318,98 eur. Z celkovej domáhanej sa sumy mal žalobca úspech v časti o zaplataenie 6.107,65 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 22.2.2019 do zaplataenia, kapitalizovaného ku dňu vyhlásenia rozsudku, t.j. ku dňu 12.2.2020 t.j. vo výške 476,56 eur, celkom vo výške 6.584,21 eur, v ktorej súd žalobe vyhovel.

V konečnom dôsledku bol teda žalobca v konaní úspešný ku dňu vyhlásenia rozhodnutia súdu v časti o zaplataenie 6.584,21 eur a neúspešný v časti o zaplataenie 734,77 eur (7.318,98 eur - 6.584,21 eur), čo je v percentuálnom vyjadrení pomer úspechu a neúspechu žalobcu 89,96 % : 10,04 %.

Keďže žalobca mal vo veci úspech len čiastočný, t.j. 89,96 %, od úspechu žalobcu vo výške 89,96 % súd odrátal úspech žalovaného vo výške 10,04 %, a preto súd žalobcovi priznal nárok na náhradu účelne vynaložených trov tohto konania v rozsahu 79,92 %. O výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením postupom podľa § 262 ods. 2 C.s.p..

49. Súd lehotu na splnenie povinnosti uloženej žalovaným týmto rozsudkom určil v súlade s § 232 ods. 3 O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Bardejov v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje,
- e) podpis,
- f) spisová značka tohto konania (§ 127 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Ak žalovaný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona číslo 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.